

೪೫ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ | ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೈ ನಮಃ | ಶ್ರೀಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ || ನಾಮಧಾರಕನು ಸಿದ್ಧನನ್ನು ಕುರಿತು- “ಸ್ವಾಮಿ | ನೀವು ಶ್ರೀಗುರುಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡವರು. ನಿಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಈ ಮುಖದಿಂದ ಅದೆಂತು ಬಣ್ಣಿಸಲಿ? ನೀವು ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೇ ಕಂಡಿರುವಿರಿ. ||೧|| ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸಾದದಿಂದಲೇನೇ ನಮಗೆ ಅಮೃತಪಾನವುಂಟಾಯಿತು. ಎಲ್ಲ ಬಯಕೆಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಿದೆನು. ಇನ್ನು ನಮಗೆಲ್ಲಿಯ ಕಷ್ಟವು? ||೨|| ನೀವು ನನಗೆ ಉದ್ಧಾರಕರಾಗಿಯೇ ಭೆಟ್ಟಿಯಾದಿರಿ. ದೈನ್ಯ, ಸಕಲ ದುಃಖಗಳೆಲ್ಲವು ಮಾಯವಾದವು. ಗುರುಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರಲು, ಸುಖವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆನು. ||೩|| ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಉಳಿದರೆಂಬ ಕಥಾನಕವನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದರೆ ಪ್ರಭುವೆ! ಮುಂದೆ ವರ್ತಿಸಿದ ಸಂಗತಿಯೇನು, ನಿರೂಪಿಸುವುದಾಗಬೇಕು” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ||೪|| ಸಿದ್ಧನು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ- ವತ್ಸಾ! ವಿವರವಾಗಿ ಕೇಳು. ಒಂದು ದಿನ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಸಂಗತಿ ಜರಗಿತು. ಅದನ್ನು ಏಕಚಿತ್ತದಿಂದ ಕೇಳು. ||೫|| ‘ನಂದಿ’ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನವನೊಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿದ್ದನು. ಆತನ ಸರ್ವಾಂಗಕ್ಕೂ ಶ್ವೇತರೋಗವು (ಬಿಳಿವು) ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು. ಆತನು ರೋಗಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ತುಳಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಮೂರು ವರುಷಗಳ ವರೆಗೆ ಆರಾಧಿಸಿದನು ||೬|| ಮೂರು ಸಂವತ್ಸರ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಬೆಳಕೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟನು ಆಗ ಚಂದಲಾ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಹತ್ತರ ಹೋಗಲು ಕಷ್ಟದಿಂದ ದೇವಿಯು ನಿರೋಪನುಂಟಾಯಿತು. ||೭|| ಜಗದಂಬೆಯ ನಿರೋಪನನ್ನು ಹೊಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಚಂದಲಾಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಮತ್ತೆ ಏಳು ತಿಂಗಳು

ಗಳ ವರೆಗೆ ಉಪವಾಸದಿಂದ ಇದ್ದು ಕೊಂಡು, ಪುರಶ್ಚರಣ ಮಾಡಿದನು. ||೮|| ಹಲವು ವಿಧದಿಂದ ಕಷ್ಟ
 ಬಡುತ್ತಿರಲು, ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಕನಸು ಉಂಟಾಯಿತು—“ನೀನು ಬೇಗನೆ ಗಾಣದ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ||೯||
 ಅಲ್ಲಿ ತ್ರಯಮೂರ್ತಿಯ ಅವತಾರವೆಂದೆನಿಸಿದ ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಇರುವರು. ಅವರು ಮನುಷ್ಯವೇಷದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ.
 ಅಲ್ಲಿ ನೀನು ಉತ್ತಮ ಶರೀರದವನಾಗುವಿ” ಎಂದು. ||೧೦|| ಹೀಗೆಂದು ಆತನಿಗೆ ನಿರೋಪವುಂಟಾಗಲು
 ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು—“ಬಹಳೇ ಒಳಿತಾದದ್ದು ಮಾಡಿದಿ. ಈ ಸಂಗತಿ ನಿನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾಗಿದ್ದರೆ, ಏಳು ತಿಂಗಳ
 ವರೆಗೆ ನಮ್ಮನ್ನೇಕೆ ಗೋಳಿಗೀಡು ಮಾಡಿದೆ ? ||೧೧|| ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ತುಳಜಾಭವಾನಿಯ ನಿರೋಪವನ್ನು
 ಹೊಂದಿದೆನು. ಅದರಂತೆ ನೀನು ದೈವತವೆಂದು ನಿನ್ನ ಹತ್ತರ ತಪ್ಪದೆ ಬೇಕಂತೆ ಬಂದೆನು. ||೧೨|| ನಿನ್ನ
 ಕೈಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ಹತ್ತರ ಹೋಗೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದಿ. ನಿನ್ನ ದೈವತವು ತಿಳಿಯದಂತಾಯಿತು
 ||೧೩|| ನೀನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ದೇವತೆಯು; ಜಗದಂಬೆ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿ. ನಮ್ಮನ್ನು ಮನುಷ್ಯನ ಹತ್ತರ ಕಳಿಸಿದಿ.
 ದೈವತತನದ ಹೆಸರಾಯಿತು. ಇದು ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯ. ||೧೪|| ಮನುಷ್ಯನ ಹತ್ತರ ಹೋಗೆಂದು ಹೇಳಲು, ನಿನಗೆ
 ಹೇಗೆ ನಾಚಿಕೆಯುಂಟಾಗಲಿಲ್ಲ ? ಏಳು ತಿಂಗಳು ವರೆಗೆ ಉಪವಾಸದಿಂದ ಇದ್ದು ನಿನ್ನ ದೈವತತನದ ಗುರುತು
 ಉಂಟಾಯಿತು. ||೧೫|| ನೊದಲೇ ನೀನು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸುವ ಕಾರಣ
 ವಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ದೈವತವೆಂದು ನಾನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಆಶೆಪಟ್ಟೆನು. ಅಲ್ಲದೆ ಬಹುಪರಿಯಾಗಿ ಕಷ್ಟ
 ಬಟ್ಟೆನು.” ||೧೬|| ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಹೀಗೆ ಹಲವು ವಿಧದಿಂದ ದುಃಖಿಸಿದನು. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮತ್ತೆ ಪುರಶ್ಚರಣೆ
 ಮಾಡುವುದಾಗಿ ನುಡಿದನು. ||೧೭|| ತನಗೆ ಒಳಿತಾಗಬೇಕು ಒಂದು, ಇಲ್ಲವೆ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ನೀಗುವುದು
 ಇನ್ನೊಂದು. ಹೀಗೆ ಎರಡರಲ್ಲೊಂದು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಕುಳಿತನು.

||೧೮|| ಆತನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರದ ಕನಸು ಉಂಟಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ಎಲ್ಲ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದೇ ಕನಸು. ||೧೯|| ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಪೂಜಾರಿಗಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ-“ನಮಗಾದರೂ ಇಂದು ಕನಸುಂಟಾಗಿದೆ. ಸುಳ್ಳೇ ದೇವಿಯು ಭಲನೆ ಮಾಡಬೇಡ. ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಬೇಗನೆ ಹೊರಟುಹೋಗು. ||೨೦|| ನೀನಾಗಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಡದಿದ್ದರೆ, ನಾವು ನಿನ್ನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವೆವು. ಒಳಗೆ ಬರಗೊಡಲಾರೆವು. ಇದರಂತೆ ನಮಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ||೨೧|| ಇಷ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಪಾರಣೆ ಮಾಡಿದನು. ಬಹುವಿಧವಾಗಿ ದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದನು. ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಹೊರಟನು. ||೨೨|| ಗಾಣಗಾಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದನು. ಮಠದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸತೊಡಗಿದನು. ಗುರುಮೂರ್ತಿಗಳು ಸಂಗಮದಲ್ಲಿರುವರೆಂದು ಭಕ್ತಜನರು ತಿಳಿಸಿದರು. ||೨೩|| ಭಕ್ತರು ಮತ್ತೂ ತಿಳಿಸಿದುದೇನೆಂದರೆ- ‘ಶ್ರೀಗುರುಗಳವರು ಪಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಬರುವರು. ಅವರಿಗೆ ನಿನ್ನೆ ಶಿವರಾತ್ರಿಯ ಉಪವಾಸವಿತ್ತು. ಈಗ ಬಂದಾರು ’ ಎಂದು. ||೨೪|| ಇಷ್ಟಾಗುತ್ತಿರಲು, ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟರು. ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ-‘ನಡೆ ದೂರ, ಎದುರು ನಿಲ್ಲಬೇಡ’ ಎನ್ನುತ್ತ ಹೊರಡೂಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ||೨೫|| ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಮಠದಲ್ಲಿ ಬಂದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದನು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನು ಬಂದಿರುವ ವೃತ್ತವನ್ನು ಭಕ್ತಜನರು ತಿಳಿಸಿದರು. ||೨೬|| ‘ಆತನ ಸರ್ವಾಂಗದಲ್ಲೂ ಶ್ವೇತಕುಷ್ಮವು (ಬಿಳುವು) ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿಗಳ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆನು ’ ಎಂದರು. ‘ಸರಿ, ಅದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಅತನು ಸಂಶಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವನು ’ ಎಂದು ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ನುಡಿದರು. ||೨೭|| ಮತ್ತು ಆತನನ್ನು ಮಠದಲ್ಲಿ ಕರೆಯಿರಿ ಎಂದರು. ಭಕ್ತಜನರು ಕರೆಯಲು ಓಡಿದರು, ಕರೆದರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತನು. ||೨೮|| ದೂರಿ

ನಿಂದ ಶ್ರೀಗುರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದನು. ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಉರುಳಿದನು. ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಆತನಿಗೆ-‘ಸಂಶಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸುಳ್ಳೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ ? ||೨೯|| ದೇವಿಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯರ ಹತ್ತರ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬರೋಣಾಯಿತು ? ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮನೆ ! ಮನದಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವುಂಟಾದಾಗ್ಯೂ ಹೇಗೆ ಬಂದೆ ? ’ ಎಂದರು. ||೩೦|| ಈ ವಚನವನ್ನು ಕೇಳಿ, ತನ್ನ ಮನದ ಗುಪ್ತ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅರಿತರೆಂದು ತಿಳಿದನು. ಆಗ ‘ಸ್ವಾಮಿ ! ಕೃಪೆ ಮಾಡಬೇಕು’ ಎಂದು ದಿಂಡರಿಕೆ ಉರುಳುತ್ತ ಬಂದನು. ||೩೧|| ‘ಸ್ವಾಮಿ’ ನಾವು ಮೂಲತಃ ಮೋಹಾಂಧರು. ನಿನ್ನ ದರ್ಶನಮಾತ್ರದಿಂದ ಸುಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರಾದೆವು. ಅಜ್ಞಾನದ ಅವರಣದಿಂದ ನಾವು ಮೂರ್ಖರಾಗಿದ್ದೆವು. ಅಂತೇ ಪರಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಿಲ್ಲ. ||೩೨|| ನೀನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪರಮೇಶ್ವರ, ಪರಬ್ರಹ್ಮನೆಂಬುದನ್ನು ತಮೋಗುಣಗಳಾದ ನಾವು ಅರಿಯೆವು. ಇಂದು ನನ್ನ ಆಯುಷ್ಯ ದೊಳಗಿನ ಸುದಿನವು. ನಮ್ಮ ದರ್ಶನಮಾತ್ರದಿಂದ ಪುನೀತನಾಹೆನು. ||೩೩|| ಪಾಪಕರ್ಮಿಯು, ಪಾಪಿಯು, ನಾನು ಪಾಪಾತ್ಮನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಜಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿಯೆನು. * ಪಾಪದಿಂದಲೇ ನಾನು ಉದ್ಭವಿಸಿರುವೆ. ||೩೪|| ನೀನು ಭಕ್ತಜನರಿಗೆ ಆಧಾರವಾದವನು. ಶರಣಾಗತರಿಗೆ ‡ ವಜ್ರದ ಪಂಜರನು. ಶ್ರೀನೃಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತಿಯ ಬಿರುದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಚರಾಚರ ಸೃಷ್ಟಿಯು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಲಿದೆ. ||೩೫|| ಇಂದು ನನ್ನ ಪಾಪವು ದೂರಾಯಿತು. ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ಪಾದಗಳನ್ನು ಕಂಡೆನು. ಕೃಪಾಸಾಗರನೆ ! ಯತಿರಾಜನೆ ! ನನ್ನ ಒಯಕೆಗಳೆಲ್ಲ ಪೂರೈಸಿದವು. ||೩೬|| ಭಕ್ತಜನರಿಗೆ ನೀನು ಕಾವ ಧೇನುವಾಗಿರುವಿ. ಮನುಷ್ಯವೇಷದಿಂದ ಅವತರಿಸಿ

* ಪಾಪೋಽಹಂ ಪಾಪಕರ್ಮಾಹಂ ಪಾಪಾತ್ಮಾ ಪಾಪಸಂಭವಃ ||

‡ ಅರ್ಥಾತ್ ನಿರ್ಭಯಸ್ಥಾನ.

ಬಂದಿರುವೆ. ನಿನ್ನ ಅಂತವನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾರು? ನೀನೇ ತೈಮೂರ್ತಿಯು ||೩೭|| ಸಗರ ಸಿ ರಾಜನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಾವನಗೊಳಿಸಲು ಗಂಗೆಯು ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದಳು. ಅದರಂತೆ ಭಕ್ತ-ಸೇವಕ ವರ್ಗವನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಲು ನೀನು ಅವತರಿಸಿರುವಿ. ||೩೮|| ಕಲ್ಯಾಣಿ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡ ಅಹಲೈಯು, ಚರಣಸ್ಪರ್ಶವಾದೊಡನೆ ದಿವ್ಯದೇಹಿಯಾದಳು ಅದರಂತೆ ಸ್ವಾಮಿ! ಗುರುನಾಥಾ! ಇಂದು ನಾನು ನಿರ್ಗುಣಿಯಾದೆನು ||೩೯|| ವ್ರತಬಂಧ-ವಿವಾಹಗಳಾದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಈ ವಾಧಿಯುಂಟಾಯಿತು. ನನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಕೊಡದೆಂದು ಸ್ತ್ರೀಯು ತವರಿನಲ್ಲುಳಿದಳು ||೪೦|| ನಮ್ಮ ತಾಯಿ-ತಂದೆ ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲರೂ ತಿರುಗಿ ಹೋಗಿಂದು ಹೇಳುವರು ದುಃಖವು ವಿತಿವೀರಿತು. ಸಂಸಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಹೊರಟೆನು. ||೪೧|| ತುಳಜಾ ಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದೆನು. 'ನಿನ್ನ ಪಾಪಭಾರವು ದೊಡ್ಡದು. ಇನ್ನು ನೀನು ನೆಟ್ಟಗಾಗಲಾರೆ ||೪೨|| ಚಂದಲಾ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯ ವಸತಿ ಇರುವಲ್ಲಿ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗುವದು. ಪಾಪವು ಹೋಗುವದು.' ಎಂದು ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ನಿರೋಪವನ್ನಿತ್ತಳು. ||೪೩|| ಅಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟೆನು. ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಿಲ್ಲ. ದೇವಿಯು ತೊಂದರೆಗೊಂಡಳು. ಕೃಪಾಮೂರ್ತಿಯೇ! ನಿನ್ನ ಹತ್ತರ ಹೋಗಲು ನಿರೋಪವನ್ನಿತ್ತಳು. ||೪೪|| ಇಂತು ನಾನು ದುರ್ದೈವಿಯು. ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಜಿಗುಪ್ಸೆಗೊಳ್ಳುವರು. ಹೊರಗೆ ದಬ್ಬಿರಿ ಎಂಬ ನಿರ್ವಾಣವಚನವನ್ನಾಡುವರು. ||೪೫|| ದೇವತೆಗಳಾದ ತಾವು ತಿರಕ್ಕರಿಸುವೆರೆಂದ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯರು ನನ್ನನ್ನು ಕಾಣುವುದೆಂತು? ತೀರ ಕೊನೆಗೆ ಮರಣವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ನಿಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಬಂದಿರುವೆನು. ||೪೬|| ಇಂತಹ ಪಾಪಿಯು ನಾನಾಗಿರುವೆ. ಅಂಗಹೀನನಾದ

೬ ಕಪಿಲನ ಶಾಪದಿಂದ ಪಾತಾಳದಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ಬಿದ್ದ ಸಗರರಾಜನ ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರ ಜನ ಮಕ್ಕಳು.

ನನ್ನಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ? ಕುಷ್ಠರೋಗಿಯೆಂದು ಯಾರೂ ನನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಲಾರರು. ಇದ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮರಣವು ಒಳಿತಲ್ಲವೆ ? ||೪೭|| ಈಗ ನನ್ನದೊಂದು ವಿನಂತಿಯುಂಟು. ಅಹುದು, ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ. ಎಂಬುದನ್ನು ಯತೀಶ್ವರನೆ ! ನನಗೆ ತೀವ್ರವೇ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕು. ಆಶೆಗೆ ಒಳಗಾದ ದೈವತಗಳು ವಂಚನೆ ಮಾಡುವವು. ಇಲ್ಲವೆ ನನ್ನನ್ನು ಆಶೆಗೆ ಹಚ್ಚಿ ವಂಚಿಸುವರು. ||೪೮|| ನನಗೆ ಶರೀರದ ಆಸೆಯಿಲ್ಲ. ಸುಖದಿಂದ ಪ್ರಾಣನೀಗುವೆ. ನೀನು ಶರಣಾಗತರಿಗೆ ಕಾಪಾಡುವ ತಾಯಿ, ಪ್ರಭುವೆ ! ನಿರೂಪಿ ಸುವದಾಗಬೇಕು.” ||೪೯|| ಈ ಬಗೆಯ ಕರುಣಾಪೂರ್ಣ ವಚನಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ನಕ್ಕು ಹೇಳಿ ದರು. ಸೋಮನಾಥನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕರೆದು “ಕುಷ್ಠ ರೋಗಿಯನ್ನು ಆಗಲೇ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಕರೆ ದೊಯ್ಯಲು ಹೇಳಿದರು. ||೫೦|| ಮತ್ತು ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಹೇಳಿ, ಪಟಾಕುಲವೆಂಬ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ಅಶ್ವತ್ಥ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಆತನ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ದೂರ ಚೆಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ||೫೧|| ಹೊಸ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಬೇಗನೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆದು ತನ್ನಿ” ಹೀಗೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಲು ಕೂಡಲೆ ಅವರಿಬ್ಬರು ಸಂಗಮಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ||೫೨|| ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಹೊರಗೆ ಬಂದೊಡನೆ ಆತನ ಶರೀರವರ್ಣವು ಬದಲಿಸಿತು. ಅಶ್ವತ್ಥ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಹತ್ತಿದ ಮೇಲಂತೂ ಸರ್ವಾಂಗವು ಸುವರ್ಣವಾಯಿತು. ||೫೩|| ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಆತನಿಗೆ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನಿತ್ತರು. ರೋಗಿಯ ಜೀರ್ಣ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ದೂರದಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಿದರು. ಆ ವಸ್ತ್ರಗಳು ಬಿದ್ದ ಭೂಮಿಯು ಕೂಡಲೆ ಕ್ಷಾರ (ಮರು) ಭೂಮಿಯಾಯಿತು. ||೫೪|| ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಸಂಗಡ ಕರೆತಂದು, ಸೋಮನಾಥನು ಮಠಕ್ಕೆ ಬಂಜನು. ಅವನನ್ನು ಗುರುಗಳ ಚರಣಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದನು. ಈ ಬಗೆಯಾದ ಕಾಯಕಲ್ಪದಿಂದ ಜನರೆಲ್ಲ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡರು. ||೫೫|| ನಂದಿಯು

ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದನು. ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿದನು, ಹರ್ಷಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾಧುಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊರಳಹತ್ತಿದನು. ||೫೬|| ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಅವನನ್ನು ಕಂಡು- “ನಿನ್ನ ಬಯಕೆಯಂತೂ ಪೂರ್ಣ ವಾದಂತಾಯಿತು. ಶರೀರವು ಹೇಗಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ವಾಂಗವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿ ತಿಳಿಸುಕೊ” ಎಂದರು. ||೫೭|| ನೋಡನೋಡಹತ್ತಿರಲು, ಸರ್ವಾಂಗವೆಲ್ಲವೂ ಒಳಿತಾಗಿತ್ತು. ಅದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರ ಮೀನಗಂಡದ ಮೇಲೆ ಉಳಿದಿತ್ತು. ನೋಡಿದೊಡನೆ ಆತನ ಮನಸ್ಸು ಬೆದರಿತು- “ಸ್ವಾಮಿ ! ತುಸುಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ” ಎಂದು ಗುರುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ||೫೮|| “ನಿನ್ನ ಕೃಪಾದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುತ್ತಿರಲು, ಸ್ವಲ್ಪದರೂ ಉಳಿದುದೆಂತು ? ಪರಮಾತ್ಮನೆ ಕೃಪೆಮಾಡು” ಎಂದು ದಂಡವತ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ||೫೯|| ಆಗ ಶ್ರೀಗುರುಮೂರ್ತಿಗಳು ಆತನಿಗೆ “ನೀನು ಸಂಶಯವುಳ್ಳ ಮನಸಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆ. ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಆಗದಂಥ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮನುಷ್ಯನೇನು ಮಾಡಬಲ್ಲನು? ಎಂಬ ಸಂಶಯವು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಬಲವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ತುಸು ಉಳಿದಿದೆ ||೬೦|| ಅದಕ್ಕೊಂದು ನಿವಾರಣೆಯ ಉಪಾಯವುಂಟು. ನೀನು ಅಪಾರವಾಗಿ ಕವಿತ್ವರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಬೇಕು. ಅನಂತರ ನಿನಗೆ ಪೂರ್ಣ ಗುಣವಾಗುವುದು” ಎಂದರು. ||೬೧|| ನಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಗುರುಗಳಿಗೆ ವಿನಯದಿಂದ “ನಾನು ಒಂದು-ಬರೆಹಗಳನ್ನು ಆರಿಯೆನು. ಅಂದವೇಲೆ ಕವಿತ್ವವನ್ನು ನಾನೆಂತು ಮಾಡಲಿ ? ನಾನು ತೀರ ಮಂದಮತಿಯು ||೬೨|| ಕವಿತ್ವಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇನು ಬಲ್ಲೆ ? ನನಗೆ ಕಾವ್ಯಪರಿಜ್ಞಾನವು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದು ಗುರುಗಳ ಅಪ್ಪಣೆ ಹೀಗಾಗುವುದಲ್ಲ?” ಎಂದು ಚರಣಕ್ಕಿರಗಿದನು. ||೬೩|| ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ- “ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆ ! ಬಾಯಿ ತೆರೆ, ನಾಲಿಗೆ ಚಾಚು” ಎಂದು ಆತನ ನಾಲಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಚೆಮ್ಮಡಿಸಿದರು. ಕೂಡಲೆ ಆತನಿಗೆ ಜ್ಞಾನವುಂಟಾಯಿತು. ||೬೪|| ಪಾದಗಳ ಮೇಲೆ

ಮಸ್ತಕವನ್ನಿಟ್ಟು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತ ನಿತುಕೊಂಡನು. “ಸ್ವಾಮಿ ! ನಾನು ಅರಿಯದವನು. ಆದರೆ ಬಿಡು
 ವಿಲ್ಲದೇ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲೆ. ||೬೫|| ಮಾಯೆಯೆಂಬಿ ಹಗ್ಗದಿಂದ ಬಿಗಿಯಲ್ಪಟ್ಟು, ಆಳವಾದ ಸಂಸಾರ
 ದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮನದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪೆಯಾದರೂ ಸ್ಮರಿಸಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಚರಣಗಳನ್ನು ಮರೆತೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆನು ||೬೬||
 ಸಂಸಾರವೆಂಬುದು ಒಂದು ಸಾಗರವು, ಮಾಯಾಜಾಲವು. ಎಂಬತ್ತು ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ಜನ್ಮವು ತಿರುಗಿದರೂ ಕೇವಲ
 ನಿನ್ನ ನಾಮದ ನೆನಪು ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಾನು ಮಂದಮತಿಯಾದೆ ||೬೭|| * ಸ್ವೇದಜ, † ಅಂಡಜ, ‡ ಉದ್ವಿಜ
 ಗಳಿಂದ ನಾನು ಪಶುಯೋನಿಗೆ ಬಂದೆನು. ಸ್ಥಾವರ, ಜಂಗಮವಾಗಿರುವಾಗ ನಮಗೆಲ್ಲಿಯ ಜ್ಞಾನವು. ? ||೬೮||
 ಎಲ್ಲ ಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಯೋನಿಯು ಹೆಚ್ಚಿನದು. ಶೂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ಬಹು ವಿಧ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು
 ಜನ್ಮಿಸಿರುವಾಗ ನಿನ್ನ ಸಂಗತಿಯನ್ನೇನು ಬಲ್ಲೆನು? ||೬೯|| ಎಲ್ಲ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜನ್ಮವು
 ಮೇಲಾದುದು ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಮೂರ್ಖನಾಗಿ ಗುರುವಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿಯದವನಾದರೆ ಅವ
 ನನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಮಾಡುವದೇನು? ||೭೦|| ತಾಯಿಯ ರಕ್ತವು ತಂದೆಯ ವೀರ್ಯವು ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭ
 ದಲ್ಲಿ ಕೂಡುವದು. ಆಗ ಮುತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರವು ಕುದಿವಂತೆ ಕುದಿಯುವದು. ಐದು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಬುಡು
 ಬುಡುಯೆಂದು ಗುಳ್ಳೆಗಳೇಳುವವು. ||೭೧|| ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಒಂದು ರಸವಾಗಿ
 ಸ್ಥಿರಗೊಳ್ಳುವದು. ಗುರುವೇ, ಆಗ ನಾನೇನು ಬಲ್ಲೆನು. ಆ ಗುರುವನ್ನು ! ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥೂಲ ಪಂಚಮಹಾಭೂತ
 ಗಳೂ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಇನ್ನೂ ಉದಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ ||೭೨|| ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಪಿಂಡವಾಗುವದು. ಎರಡ

* ಬೆವರಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು (ತಗಣೆ ಮುಂ.) † ತತ್ತಿಯಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳು (ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸರ್ಪ ಇ.).

‡ ವನಸ್ಪತಿಗಳು.

ನೆಯ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ತಲೆ, ಕಾಲುಗಳು, ಮೂರನೆಯ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಅವಯವಗಳು *ನವದ್ವಾರಗಳೂ ಆದವು. ||೭೩|| ಪೃಥ್ವಿ, ಜಲ, ತೇಜ (ಅಗ್ನಿ), ವಾಯು, ಆಕಾಶಗಳೆಂಬ ಪಂಚತತ್ತ್ವಗಳು ಒಂದಾಗುವವು. ಕೂಡಲೆ ಪ್ರಾಣವು ಬರುವದು. ಆಗ ನನಗೆಲ್ಲಿಯ ಸ್ಮರಣೆ? ||೭೪|| ಐದನೆಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ತೋಗಲು, ಕೂದಲುಗಳು, ಆರನೆಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಉಚ್ಚಾಸವೂ ಏಳನೆಯ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಿವಿ, ನಾಲಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೇಡ, ಮಜ್ಜೆಗಳು ಇವೆಲ್ಲವು ನವಮಾಸದ ವರೆಗೆ ಬಲಿತು ಗಟ್ಟಿಗೊಳ್ಳುವವು. ||೭೫|| ಜನನಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಲಿದ್ದೆ. ಸ್ವಾಮಿ! ರಕ್ತ-ಮಲ-ಮೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟೆನು. ||೭೬|| ತಾಯಿಯು ಬಿಸಿಯವು, ಕಾರದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿಂದರೆ, ಅವುಗಳ ದಾಹದಿಂದ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗುವುದು. ಹಲವು ಬಗೆಯಿಂದ ಬೀಳುವೆ, ಹೊರಳಾಡಿ ಅಳುವೆ; ಆಗ ಆಗುವ ದುಃಖವನ್ನು ಅದಾರಿಗೆ ಹೇಳಲಿ? ||೭೭|| ಮನ ಬೇಡಿದುದನ್ನು ತಿಂದೊಡನೆ, ನನಗೆ ಅಪಾರ ದುಃಖವಾಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಒಂಬತ್ತು ತಿಂಗಳುಗಳ ವರೆಗೆ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಹೊಂದಿದೆ. ||೭೮|| ಆಗ ನಿನ್ನ ಸ್ಮರಣವು ಎಲ್ಲಿಯದು? ಮಾಯೆಯ ಅವರಣವು ನನ್ನನ್ನು ಸುತ್ತುಗಟ್ಟಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಚರಣಗಳ ಸ್ಮರಣೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಯೋನಿದ್ವಾರದಿಂದ ಹೊರಬಂದೆನು. ||೭೯|| ಹುಟ್ಟಿದೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ಆಯುಷ್ಯವು ಬರೆಯಲ್ಪಡುವುದು. ಅದರೊಳಗಿನ ಅರ್ಥಭಾಗವು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕಳೆದುಹೋಗುವುದು. ಮಾನವರಿಗೆ ರಾತ್ರಿಯೇ ನಿದ್ರೆಯ ಕಾಲವು. ||೮೦|| ಉಳಿದ ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯ, ಯೌವನ ಮತ್ತು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯಗಳೆಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮೂರು ಭಾಗಗಳು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ||೮೧|| ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ತೀರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ

* ಎರಡು ಕಿವಿಗಳು, ಎರಡು ಕಣ್ಣು, ಎರಡು ಮೂಗಿನಹೊರಳೆಗಳು, ಒಂದುಬಾಯಿ, ಮಲ ಮೂತ್ರದ್ವಾರಗಳು ಕೂಡಿ ಎರಡು

ಮಲಗಿಸುವುದರಿಂದ ಮಲ-ಮೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉರುಳಾಡಬೇಕಾಯಿತು ||೮೨|| ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಒದಗಿದ ದುಃಖವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದರೆ, ಅಪರಿಮಿತವಾದ ಶೋಕವಾಗುವುದು. ಗುರುನಾಥನೆ ! ಅದನ್ನೇನು ಹೇಳಲಿ ? ಹಲವು ವಿಧವಾದ ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸಿದೆನು. ||೮೩|| ಮಲಗುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಲಮೂತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಉರುಳು ತಿದ್ದೆನು. ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಕತ್ತಲೆಯಿಂದ ಮುಸುಕಿ, ನನ್ನ ಮಲವನ್ನು ನಾನು ತಿನ್ನುತಲಿದ್ದೆನು. ||೮೪|| ಒಂದೊಂದು ಸಲ ನನಗೆ ತೀವ್ರವಾದ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಡಿತವು ಏಳುವುದು. ಆ ನೋವು ತಾಳದೆ ನಾನು ಅಳಹತ್ತುವೆನು. ಆಗ ಮೊಲೆ ಕುಡಿಸುವರು. ||೮೫|| ನಾನು ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಒಳ್ಳೇ ವ್ಯಾಕುಲನಾದಾಗ ನನಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಕುಡಿಯುವುದೆಂದು ಅನ್ನುವರು. ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೆರಳು ಹಾಕಿ ಔಷಧವನ್ನು ಕುಡಿಸುವರು. ||೮೬|| ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಪೀಡಿತನಾಗಿರುವಾಗ, ನನ್ನನ್ನು ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸುವರು. ಅಂಗಾಯಿ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತ ತೂಗುವರು ನಾನು ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಅಳುವೆ. ||೮೭|| ಕೂಸು ಬಹಳೇ ಅಳುವುದು ಎಂದೆನ್ನುತ್ತ ಔಷಧಿ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕುಡಿಸುವರು. ಮಂತ್ರಿಸಿದ ದಾರ, ವಿಭೂತಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವರು. ತಾಯಿಯು ನಾನು ಹಸಿದಿರುವೆನೆಂಬುದನ್ನೇ ಅರಿಯಳು ||೮೮|| ಒಳ್ಳೇ ಕೌತುಕದಿಂದ ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸುವಳು. ಹೊದಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚೀಳು ಕಚ್ಚುವುದು. ಆ ವೇದನೆಗೆ ನಾನು ಆಕ್ರೋಶಮಾಡತೊಡಗುವೆ. ||೮೯|| ಅದರಿಂದ ಮತ್ತೂ ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ತೊಟ್ಟಿಲು ತೂಗುವಳು. ಹೋಯಿತು, ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಸಮಾಧಾನವಾಚಕ ಶಬ್ದ ನುಡಿಯುವಳು. ಚೀಳಿನ ವಿಷಬಾಧೆಯನ್ನು ಅರಿಯದೆ, ಹಿಂದಿನಿಂದ ಮೊಲೆ ಉಣಿಸುವಳು. ||೯೦|| ಅದರ ವೇದನೆಯಿಂದ ನಾನು ಮೊಲೆ ಉಣ್ಣದಾಗಲು, ಮತ್ತೆ ತೊಟ್ಟಿಲಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಸುವಳು. ಮತ್ತೆ ಚೀಳು ಕಚ್ಚಲು, ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕ ದುಃಖವಾಗುವುದು. ||೯೧|| ತಾಯಿಯು ಊಟದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಸವಿದೋರಿದಂತೆ, ಹುಳಿ, ಕಾರಗ

ಳನ್ನು ತಿನ್ನುವಳು. ಅದರಿಂದ ಮೊಲೆ ಉಣ್ಣುವಾಗ, ನನಗೆ ಅಳತೆಮೀರಿ ದುಃಖವಾಗುವದು. ತೀರ
ಮಧುರ, ವಾಯುಸ ಹುಳಿಗಳಿಂದ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಮ್ಮುವೆ. ||೯೨|| ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಲವಾರು ಔಷಧ
ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರು. ಅದರಿಂದ ನನಗೆ ಕಣ್ಣುನೋವು ಉಂಟಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ
ಕುಂಕುಮ, ಉಪ್ಪು-ಕಾರಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣುಬೇನೆಯೆಂದು ತುಂಬುವರು. ||೯೩|| ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪ್ರಖರ
ವಾದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹಲವಾರು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಬೆಳೆದು ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ
ದವನಾದೆನು. ||೯೪|| ದೇವಾ! ಆಗ ನಿನ್ನ ಚರಣಸ್ಮರಣೆಯು ನನಗೆಲ್ಲಿಯದು? ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ
ಕಷ್ಟಪಟ್ಟೆನು. ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಸ್ಮರಣೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ||೯೫|| ಬಾಲ್ಯವು ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ, ತಾರುಣ್ಯ, ಮುಪ್ಪುಗ
ಳೆಂಬ ಆಯುಷ್ಯದೊಳಗಿನ ಎರಡು ಭಾಗಗಳು ಉಳಿದವು. ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಶರೀರದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮನ್ಮಥನು ವ್ಯಾಪಿಸಿ
ದನು. ಉನ್ಮತ್ತವಾದ ಪತಂಗವು ದೀಪಕ್ಕೆ ಭ್ರಮಿಸಿದಂತೆ, ನನ್ನ ಸ್ಥಿತಿಯಾಯಿತು. ||೯೬|| ಗುರುಗಳನ್ನೂ
ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳನ್ನೂ ನಾನು ಲೆಕ್ಕಿಸದಾದೆನು. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನಿಂದಿಸತೊಡಗಿದೆನು. ಕುಲಗೋತ್ರಗಳೆನ್ನದೆ
ಪರಸ್ತ್ರೀಯರ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಮಳುಗಿರುತ್ತಿದ್ದೆನು. ||೯೭|| ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ದೂಷಿಸುವೆ. ಮುದುಕರನ್ನು
ಕಂಡು ಸಾಕಷ್ಟು ಚೀಷ್ಟೆ ಮಾಡುವೆ. ಬಹುವಾಗಿ ನನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮದವು ತುಂಬಿಕೊಂಡದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ
ಚರಣಗಳು ನನ್ನ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ||೯೮|| ಮಾಂಸದ ತುಣಕಿಗಾಗಿ ಮೀನವು ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಎರವಾ
ಗುವುದು. ಅದರಂತೆ ನಾನು ಮದನಬಾಣಗಳ ಇರಿತದಿಂದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ವಶನಾದೆ. ||೯೯|| ಹಲವಾರು
ಜಾತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಭೋಗಿಸಿದೆನು. ಪರರ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದೆ. ಸಿದ್ಧರನ್ನೂ ಮಹಾಂತರನ್ನೂ
ನಿಂದಿಸಿದೆ. ಮದವೇರಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಏನೂ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ||೧೦೦|| ಇಂತು ಮನ್ಮಥನು ವ್ಯಾಪಿ

ಸಿದ್ಧರಿಂದ ನಾನು ಹಿಂದೂ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಿರದೆ ಪತಂಗವು ಧಾವಿಸಿ ದೀಪದಮೇಲೆ ಬೀಳುವಂತೆ ನನ್ನ
 ಗತಿಯಾಗಿತ್ತು. ||೧|| ಹೀಗೆ ಮದನ ಬಾಣದಿಂದ ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದೆನು. ಸುಬುದ್ಧಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಒಮ್ಮೆಯಾ
 ದರೂ ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಚರಣಗಳ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಹೊಂದಲಿಲ್ಲ. ತಾರುಣ್ಯವು ಈ ವಿಧವಾಗಿ
 ಕಳೆಯಿತು. ||೨|| ಅನಂತರ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಮುಪ್ಪು ಬಂತು. ಹೆಂಡಿರು ಮಕ್ಕಳು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಸರಪಡ
 ಹತ್ತಿದರು. ಕಫದ ಮೂಲಕ ಶ್ವಾಸಕ್ರಿಯೆಯು ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿತ್ತು. ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಮ್ಮು ಬರುವುದು. ||೩||
 ಅವಯವಗಳೆಲ್ಲವೂ ಶಕ್ತಿಹೀನವಾದವು. ಕೂದಲುಗಳು ಬೇಗನೆ ಬೆಳ್ಳಗಾದವು. ಹಲ್ಲುಗಳೆಲ್ಲ ಉದುರಿ
 ಹೋದವು. ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಕೇಳಲು ಬಾರದಂತಾಯಿತು. ಕಣ್ಣು ಕಾಣದಂತಾದವು. ಮೂಗು ಸೋರಹತ್ತಿತು.
 ||೪|| ಹೀಗೆ ಹಲವು ರೋಗಗಳಿಂದ ಕಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾದ ಸ್ಥಿತಿ-ಈಗ ತಮ್ಮ ಸೇವೆ ಒದಗುವುದೆಂತು? ಸ್ವಾಮಿ!
 ಗುರುನಾಥನೆ! ತಾರಕನಾದ ನೀನು ಸಂಸಾರಸಾಗರದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡು. ||೫|| ಇಂತಹ ಮಂದಮತಿ
 ಯಾದ ನಾನು ನಿನ್ನ ಚರಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಗುರುಮೂರ್ತಿಯೆ! ನೀನು ಅವತಾರಿಕನು. ನೀನೇ
 ಕೇವಲ ನಾರಾಯಣನು. ||೬|| ನರವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ವಿಶ್ವತಾರಕನು ನೀನು. ಶ್ರೀಗುರುನಾಥಾ! ನೀನೇ
 ತ್ರಯಮೂರ್ತಿಯು. ಒಬ್ಬ ಪರಬ್ರಹ್ಮನು. ||೭|| ಕಣ್ಣಿದ್ದು ಕುರುಡರಾದ ಜನರು ನಿನ್ನನ್ನು ಅರಿಯರು.
 ನೀನೇ ವಿಶ್ವಪಾಲಕನು. ನಾನು ನಿನ್ನ ಸೇವೆ ಮಾಡುವ ಸೇವಕನು. ಈ ಪ್ರಬಲತರವಾದ ಸಂಸಾರಸಾಗರ
 ದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಪಾರು ಮಾಡು. ||೮|| ನಂದಿಯೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಪವಿತ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು, ಇಂತು ಹಲವು ವಿಧ
 ವಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಹತ್ತಿದನು. ನಂದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು—‘ಓಹೋ! ಅದೆಂತು ವಿಚಿತ್ರ
 ವಾಗಿದೆಯಲ್ಲ!’ ಎಂದು ಜನತೆ ನುಡಿಯತೊಡಗಿತು. ||೯|| “ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಶ್ರೀಗುರುವು

೪. ನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯ

೧. ನಂದಿನಾಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ತುಳಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ದೇವಿಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸಿದನು. (೬)
೨. ಶ್ರೀಗುರುವು ಪರಬ್ರಹ್ಮನು, ದರ್ಶನಮಾತ್ರದಿಂದ ಪಾಪವೆಲ್ಲವೂ ಹೋಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿರಿ. (೧೧೦)

ಪರಬ್ರಹ್ಮವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ, ನಾನು ಮಿತಿಮೀರಿ ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆನು. ಅದೆಲ್ಲವೂ ದರ್ಶನ ಮಾತ್ರ ದಿಂದ ಹೋಯಿತು. ||೧೦|| ಹುಲ್ಲಿನ ಬಣವಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದೊಡನೆ ಏನು ಸ್ಥಿತಿಯಾಗುವದೋ, ಅದರಂತೆ ಗುರುಕೃಪೆಯಾದೊಡನೆ ಪಾಪಗಳು ಸುಟ್ಟುಹೋಗುವವು. ||೧೧|| ಚರಣಂ ಪವಿತ್ರಂ ವಿತತಂ ಪುರಾಣಂ ಎಂದು ವೇದಗಳು ಸಾರುವವು. ಗುರುವಿನ ಹೊರತು ಬೇರೆ ದೈವತವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗುರುಚರಣಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸಿರಿ ||೧೨|| ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಟಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬರೆಸಾಗ್ಯೂ ಅವು ಕೂಡ ಗುರುಚರಣವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಲು, ಶುಭ ಫಲವನ್ನು ಕೊಡುವವು. ||೧೩|| ತಮ್ಮ ಹತ್ತರವೇ ಮೂಲಧನವಿರುತ್ತಿರಲು ಜನತೆಯು ಅದೇನು ಕಾರಣ ಗುರುತಿಸದು? ನೃಸಿಂಹಸರಸ್ವತಿಯು ಒಂದು ಕಾಮಧೇನುವಿದ್ದಂತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಆತನನ್ನು ಭಜಿಸಬೇಕು. ||೧೪|| ಆದರಿಂದ ಇಹಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖವುಂಟಾಗುವದು; ಜ್ಞಾನವು ದೊರಕುವದು ಕೊನೆಗೆ ವೈಕುಂಠ ಲೋಕವು ವಶವಾಗುವದು. ಈ ಬಗೆಯ ಸುಖ ದೊರಕುವಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಈ ನನ್ನ ಮಾತು ಸತ್ಯವೆಂದು ನಂಬಿರಿ." ||೧೫|| ಇಂತು* ನಂದಿ ಬ್ರಹ್ಮಣನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಲು, ಶ್ರೀಗುರುಗಳು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಹೊಂದಿಸರು. ಈತನನ್ನು ಕವೀಶ್ವರನೆಂದು ಕರೆಯಲು ಭಕ್ತರಿಗೆಲ್ಲ ನಿರೋಪವಿತ್ತನು. ||೧೬|| "ಆತನಿಗೆ ನಾವು 'ಕವಿ ಬಸವರಸ' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವೆವು" ಎಂದು ಒಳ್ಳೇ ಕೃಪೆಯಿಂದ ನುಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ನಂದಿಯು ಗುರುಗಳ ಚರಣಕ್ಕೆ ಎರಗಿದನು. ||೧೭|| ಆ ಕವಿಯ ಗೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದ ಅಲ್ಪ ರೋಗ ಶೇಷವು ಕೂಡಲೇ ಇಲ್ಲದಾಯಿತು. ನಂದಿಯು ಆನಂದಿತನಾಗಿ ಗುರುಗಳ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತ

* ನಂದಿ ಎಂಬುದು ಅಡ್ಡ ಹೆಸರಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಹೆಸರಿನವರು ತುಳಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಇದ್ದದ್ದು ತಿಳಿಯುವದು. ಕವಿಯ ಹೆಸರು ಬಸವೇಶ್ವರ ಎಂದು.

ಅಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದನು. ||೧೮|| ಸಿದ್ಧನು ನಾಮಧಾರಕನಿಗೆ- ಶ್ರೀಗುರುಚರಿತ್ರೆಯು ಈ ವಿಧವಾಗಿದೆ. ಆ ಬಸವರಸನೆಂಬ ಕವಿಯು ಕಥೆ, ಭಜನೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತ ಗುರುಸೇವೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡನು ಎಂದನು. ||೧೯|| ನಾಮಧಾರಕನು- “ಸಿದ್ಧಮುನಿಯೇ! ಕವಿ ನರಹರಿ ಎಂಬವನೊಬ್ಬನು ಗುರುಗಳಿಗೆ ಸುಗುಣಿಯಾದ ಶಿಷ್ಯನಾದನು, ಕವೀಶ್ವರ ಭಕ್ತನೆನಿಸಿದನು ||೨೦|| ಎಂಬ ಕಥೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಮಿ! ನಮಗೆ ಸವಿಸ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಕೃಪೆಯಾಗಬೇಕು. ಗುರುಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕೇಳುವ ಬಯಕೆಯು ಬಲಗೊಂಡಿದೆ” ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿದನು. ||೨೧|| ಸರಸ್ವತಿ ಗಂಗಾಧರನು ಮುಂದಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ವಿತ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಿದನು. ಅದು ಕೇಳಲು ತೀರ ಮನೋಹರವಾದುದು. ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯು ಕಾಮಧೇನುವಾಗಿದೆ. ||೨೨||

ಇತಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಚರಿತಾಮೃತೇ ಪರಮಕಥಾಕಲ್ಪತರೌ ಶ್ರೀ ನೃಸಿಂಹ ಸರಸ್ವತ್ಯುಪಾಖ್ಯಾನೇ ಸಿದ್ಧ-
ನಾಮಧಾರಕ ಸಂವಾದೇ, ದ್ವಿಜಕುಷ್ಮ ಪರಿಹಾರೋ ನಾಮ ಪಂಚಚತ್ವಾರಿಂಶೋಧ್ಯಾಯಃ ||

೪೬ ನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ | ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತ್ತೈ ನಮಃ | ಶ್ರೀಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ || ನಾಮಧಾರಕನು ಸಿದ್ಧನನ್ನು ಕುರಿತು-“ಸ್ವಾಮಿ! ನಂದಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಕವಿಯಂತಹನು ಇನ್ನೊಬ್ಬನು ಕವಿಯು ಬಂದನೆಂದು ತಾವು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಿರಿ. ||೧|| ಆತನು ಅದೆಂತು ಶಿಷ್ಯನಾದನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಸವಿಸ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಕೃಪೆಯಾಗಬೇಕು” ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿದನು. ||೨|| ಅದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನು—